

INKGR: 18GR0400	Reg: 10/10/2018
	
Casnummer: 18CV000380	
Aan: Raadslid of -leden	B-INFO: Collegebrieven

Griffie gemeente Houten

Staf

Onderdoor 25
 Postbus 30, 3990 DA Houten
 Telefoon 030 639 26 11
 Fax 030 639 26 99
 E-mail: gemeentehuis@houten.nl
 Internet: www.houten.nl

Aan de leden van de raad
 i.a.a. de commissieleden

Datum	Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Bijlagen
10 OKT 2018	18GR0400		18400311	geen
Onderwerp	Septemercirculaire 2018			

gemeente Houten

Geachte leden van de raad,

In deze collegebrief informeren wij u over het resultaat van de analyse van de septemercirculaire.

Aanleiding

Op 18 september 2018 (Prinsjesdag) is de septemercirculaire gepubliceerd. De septemercirculaire is opgesteld op basis van de Miljoenennota 2019 van het Rijk. In deze circulaire worden gemeenten geïnformeerd over de hoogte van de algemene uitkering en de integratie-, decentralisatie- en suppletie-uitkeringen voor de periode 2018-2022.

De septemercirculaire wordt, op basis van onze eigen begrotingsrichtlijnen 2019 en die van de financieel toezichthouder de provincie Utrecht, niet verwerkt in de begroting 2019. Dit is een consistente gedragslijn met voorgaande jaren. Daarnaast was bij het opstellen van de tweede bestuursrapportage 2018 het resultaat van de analyse en de interpretatie van de consequenties hiervan van de septemercirculaire 2018 nog niet afgerond. Als gevolg hiervan is het financieel effect niet verwerkt in de tweede bestuursrapportage 2018. Voor de raad is het echter wel van belang om vóór de behandeling (RTG 6 november en raad op 13 november 2018) van de tweede bestuursrapportage 2018 en de begroting 2019 over de financiële effecten van de septemercirculaire te worden geïnformeerd. Hierdoor is de raad in de gelegenheid om deze informatie, indien nodig, te betrekken bij de besluitvorming over de tweede bestuursrapportage 2018 en de begroting 2019.

1. Negatief resultaat septemercirculaire

Het resultaat van de septemercirculaire is, ten opzichte van de meicirculaire 2018, negatief. In de tabel hieronder is het financieel effect weergegeven.

Tabel: financieel effect septemercirculaire 2018

Omschrijving	2018	bedragen x € 1.000			
		2019	2020	2021	2022
Ontwikkeling accres	-454		-38	-77	-39
BTW-compensatiefonds	-369				
Ontwikkeling uitkeringsbasis en overige ontwikkelingen	1	-239	-175	-180	-201
Subtotaal	-822	-239	-213	-257	-240
Verrekening met reservering algemene uitkering op basis van meicirculaire 2018				257	240
Totaal	-822	-239	-213	0	0

Hieronder worden de verschillende onderwerpen toegelicht. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het lopende begrotingsjaar 2018 en de begroting 2019 en meerjarenbegroting 2020-2022.

1a. *Begrotingsjaar 2018*

Het negatieve effect van € 822.000 in 2018 heeft de volgende oorzaken:

- Het geraamde accres¹ wordt met € 194 miljoen neerwaarts bijgesteld (negatief effect: € 454.000). De neerwaartse bijstelling komt doordat het Rijk naar verwachting minder uitgeeft dan geraamd.
- Hogere BTW declaraties (circa € 169 miljoen) door gemeenten bij het BTW-Compensatiefonds² (nadelig financieel effect: € 369.000).
- Ontwikkeling uitkeringsbasis en overige ontwikkelingen (voordelig financieel effect: € 1.000).

1b. *Begroting 2019 en meerjarenbegroting 2020-2022*

Ontwikkeling accres

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de uitgaven van het Rijk. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in deze uitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds en daarmee de algemene uitkering.

De neerwaartse bijstelling van het accres in 2018 werkt structureel door. Daartegenover staat een opwaartse bijstelling, van ongeveer dezelfde omvang, van het accres in 2019. Voor latere jaren is er sprake van een daling van de geraamde uitgaven van het Rijk door een lagere loon- en prijsontwikkeling dan eerder geraamd.

Het financieel effect van de ontwikkeling van het accres is voor 2019 budgetneutraal, maar voor de periode 2020-2022 negatief.

BTW-Compensatiefonds

Het Rijk heeft bij de meicirculaire 2018 aangekondigd dat de zogeheten voorschotregeling bij het BCF met ingang van 2019 komt te vervallen. Door het vervallen van de voorschotregeling is het hiervoor in de septembercirculaire 2017 geraamde bedrag in de meicirculaire 2018 onttrokken aan de algemene uitkering. Er komt wel wat voor in de plaats. In de toekomst wordt jaarlijks op basis van de laatste inzichten bij de septembercirculaire van dat jaar een nieuw voorschot gegeven. Dat wordt afgerekend bij de meicirculaire van het jaar erop.

Deze stelselwijziging zou voor de gemeente Houten een effect hebben van € 1,0 miljoen in 2019 oplopend tot € 1,7 miljoen in 2022. Hierbij wordt er dan van uitgegaan dat gemeenten in die gehele periode maximaal declareren tot het beschikbare BCF-plafond.

De financieel toezichthouder (provincie Utrecht) stond de voorschotregeling als structureel dekkingsmiddel toe in de (meerjaren)begroting. In de aanloop naar het opstellen van de begroting 2019 is hierover overleg geweest met de toezichthouder. Gezien het solide financiële beleid van de gemeente Houten heeft de toezichthouder aangegeven dat wij een eigen inschatting mogen maken hoe groot de jaarlijkse afrekening van het BCF zal worden. In de begroting 2019 is de in de meicirculaire 2018 geraamde ruimte onder het plafond als dekkingsmiddel (stelpost) aangehouden. Als de trend, van een dalende ruimte onder het BCF-plafond, uit de septembercirculaire 2018 zich de komende jaren voortzet ontstaat er een financieel risico. Bij de perspectiefnota 2020 wordt de stelpost 'dekkingsmiddel BCF' geactualiseerd.

Op basis van het bovenstaande is er geen financieel effect als gevolg van de septembercirculaire.

¹ Bedrag waarmee het beschikbare bedrag van het gemeentefonds jaarlijks wordt aangepast.

² Gemeenten kunnen hun betaalde BTW declareren via het BTW-Compensatiefonds (BCF) bij het Rijk. Ter voorkoming van een openeinderegeling heeft het Rijk echter een plafond ingebouwd in het BCF. Gemeenten krijgen van het Rijk een voorschot op de inschatting in welke mate de declaraties onder het BCF-plafond blijven. In de septembercirculaire 2018 is deze inschatting € 169 miljoen lager dan in de meicirculaire 2018. Deze daling heeft een nadelig financieel effect tot gevolg.

Ontwikkeling uitkeringsbasis en overige ontwikkelingen

Bij het begrip ontwikkeling van de uitkeringsbasis gaat het over mutaties van de landelijke aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, minderheden, WOZ-waarden et cetera. In de veronderstelling dat het te verdelen bedrag niet toeneemt (anders dan door indexering) als de hoeveelheid stijgt, zal het bedrag per maatstaf evenredig moeten dalen. Met name de ontwikkeling van de landelijke aantallen met betrekking tot loonkostensubsidie, oppervlakte bebouwing, herindeling, inkomensmaatstaven en bijstandsonvangers hebben een negatief financieel effect in de komende jaren. Hier tegenover staat dat de waardeontwikkeling voor de onroerendzaakbelasting een positief effect heeft op de uitkeringsbasis.

Per saldo is er sprake van een negatief financieel effect voor de gehele periode 2019-2022.

Reservering algemene uitkering 2021-2022

Eén van de financiële kaders voor de begroting is een reële raming van de algemene uitkering voor de laatste twee jaar van de meerjarenbegroting (dus voor de jaren 2021 en 2022). Indien de algemene uitkering in die jaren stijgt, wordt in de begroting de raming gelijk gehouden aan het niveau van 2020. Het surplus wordt gereserveerd ter compensatie van toekomstige dalingen. De daling, op basis van de septembercirculaire, van de algemene uitkering wordt geraamd op € 257.000 in 2021 respectievelijk € 240.000 in 2022. Deze daling wordt dus ten laste gebracht van de eerder gevormde 'reservering algemene uitkering'. Hierdoor worden de gereserveerde bedragen voor toekomstige negatieve effecten van de algemene uitkering voor 2021 en 2022 bijgesteld tot respectievelijk € 142.000 en € 676.000.

2. Mutaties op de uitkeringen

De mutaties op de integratie-, decentralisatie- en suppletie-uitkeringen zijn nagenoeg nihil en budgetneutraal.

3. Extra middelen in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma

In de decembercirculaire 2016 is aangekondigd dat het Rijksvaccinatieprogramma wettelijk verankerd wordt in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Met deze wetswijziging wordt een deel van de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht. Invoering daarvan is 1 januari 2019. Om die reden worden nu de middelen hiervoor structureel overgeheveld naar het gemeentefonds. Voor de gemeente Houten is dit € 113.000 in 2019 en structureel € 114.000 vanaf 2020.

Consequentie

- Het nadelig financieel effect (€ 822.000) voor het lopende begrotingsjaar wordt verwerkt in de jaarrekening 2018.
- Het meerjarig financieel effect is, consistent met voorgaande jaren, niet verwerkt in de meerjarenbegroting 2019-2022, maar is onderdeel van het opstellen van de eerste bestuursrapportage 2019 en de perspectiefnota 2020.
- Bij gelijkblijvende omstandigheden is, op basis van de septembercirculaire 2018, de prognose van het begrotingssaldo voor 2018 € 511.000 negatief en voor 2019 € 143.000 negatief. Voor de periode 2020-2022 zijn de geprognosticeerde begrotingssaldi weer structureel positief, te weten 2020 € 212.000, 2021 € 483.000 en 2022 € 348.000. Voor 2018 is het lastig om nu nog tussentijds bij te sturen. Wel zal het college in 2018 en 2019 extra scherp blijven sturen op de inzet van budgetten om daarmee een mogelijk tekort te beperken of te voorkomen. Daarnaast worden externe ontwikkelingen (bijvoorbeeld algemene uitkering, pensioenpremies 2019 en loonontwikkeling als gevolg van een aflopende cao) gemonitord om te zien wat de invloed hiervan is op de meerjarenbegroting 2019-2022. Indien nodig komt het college bij de eerste bestuursrapportage 2019 en de perspectiefnota 2020 met aanvullende maatregelen om de begroting structureel sluitend te houden.

Wat betekent dit voor de raad (procedureel)

De behandeling van de tweede bestuursrapportage 2018 en de begroting 2019 is gepland voor de RTG van 6 november en de debat- en besluitvormende raad op 13 november 2018. Op die momenten willen wij graag in gesprek met de raad over de gevolgen van de septembercirculaire voor de (meerjaren)begroting 2018-2022.

Als u nog vragen heeft kunt u contact opnemen met de heer R.E.J. Haesenbos (concerncontroller) via telefoonnummer (030) - 63 92 611.

Met vriendelijke groet,

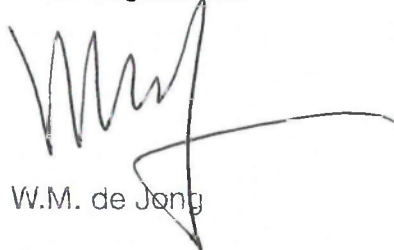
het college van burgemeester en wethouders

de secretaris,

de burgemeester,

H.S. den Bieman

W.M. de Jong

Bijlagen(n): geen